

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری
استان اردبیل

سیزدهمین همایش ملی علوم و مهندسی آبخیزداری ایران و سومین همایش ملی میانت از منابع طبیعی و محیط زیست 10 و 11 مهرماه 1397، دانشگاه محقق اردبیلی

اثر بخشی پخش سیلاب بر منابع آب و خاک و محیط زیست

کوروش کمالی^{1*}، ابازر مصطفایی²

¹ نویسنده مسئول و عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

ترویج کشاورزی

kamali_kouros@yahoo.com

² دکتری، پژوهشگر حفاظت خاک و آبخیزداری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

abazar.mostafaei@gmail.com

چکیده

طرح ملی احداث ایستگاه‌های پخش سیلاب بر آبخوان‌ها (ایستگاه‌های آبخوان‌داری)، به عنوان انقلابی سبز در عرصه‌های منابع طبیعی طی سال‌های 1375 تا 1385 توسط وزارت جهاد سازندگی سابق اجرایی شد. این برنامه به عنوان یکی از راهکارهای مهم آبخیزداری برای بهبود منابع آب زیرزمینی، جلوگیری از خسارات و تلفات سیلاب‌ها، با اهداف اجرایی و تحقیقاتی در 37 نقطه از کشور اجرا گردید. نتایج اجرایی آن در بخش آب، جلوگیری از خسارات سیل در پائین دست، مهار 2.1 میلیارد مترمکعب سیلاب، تغذیه 1.2 میلیارد مترمکعب آب در سفره‌های زیرزمینی و بهبود کیفیت آب آبخوان می‌باشد. افزون بر این حفاظت خاک، کنترل شن‌های روان، جذب کربن و انتقال آن به خاک، تولید علوفه، بهبود پوشش گیاهی، جنگل‌کاری (درختکاری حدود یک میلیون اصله نهال)، ایجاد اشتغال، جلوگیری از مهاجرت، بهبود شرایط محیط زیست و بهبود شرایط امنیت غذایی، بخش کوچکی از نتایج اجرایی این طرح است.

واژگان کلیدی: آبخوان، پخش سیلاب، پوشش گیاهی، خاک، سیل